

Kėdainių socialinės
globos namai

DARBUOTOJŲ TOLERANCIJOS KORUPCIJAI LYGIO NUSTATYMAS

„Korupcija - tai rūdys, kurios nepastebimai graužia valstybės pamatus: kur suvešėja asmeninė nauda, ten nyksta teisingumas ir bendrasis gėris”

Parengė:

Direktoriaus pavaduotoja Aušra Goštautienė

IVADAS

Pastaraisiais metais viešajame sektoriuje vis didesnis dėmesys skiriamas skaidrumo didinimui, profesinės etikos stiprinimui ir korupcijos prevencijai. Socialinės globos namai, teikiantys paslaugas itin jautrioms ir pažeidžiamoms visuomenės grupėms (senyvo amžiaus asmenims, žmonėms su negalia), veikia aplinkoje, kurioje skaidrumo standartų užtikrinimas yra kritiškai svarbus. Darbuotojų tolerancijos korupcijai lygis yra vienas iš pagrindinių indikatorių, rodančių socialinės globos namų darbuotojų atsparumą neetiškam elgesiui, todėl sistemingas tolerancijos korupcijai lygio vertinimas yra būtinas žingsnis siekiant sukurti skaidrią organizacinę kultūrą. Neatlikus darbuotojų tolerancijos korupcijai tyrimo, globos namų vadovybė ir už korupcijos prevenciją atsakingi asmenys negali tiksliai įvertinti esamos situacijos bei identifikuoti „pilkujų zonų“, todėl šis tyrimas itin svarbus formuojant antikorupcinę kultūrą globos namuose.

Nuo 2026 m. birželio 6 d. iki 2026 m. liepos 17 d. Kėdainių socialinės globos namuose (toliau – globos namai) buvo vykdomas darbuotojų korupcijai lygio nustatymo tyrimas, panaudojant anoniminės apklausos metodą. Klausimynas sudarytas naudojantis internete esančių apklausų sudarymo įrankiu. Šis klausimynas apėmė pagrindines antikorupcinės aplinkos sritis: **finansinį ir nefinansinį atsidėkojimą, vidaus išteklių apsaugą, pranešimo apie pažeidimus mechanizmą, nepotizmo vertinimą ir administracijos veiksmus, korupcijos prevencijos atžvilgiu**. Nuoroda su prisijungimu prie apklausos buvo pasidalinta per globos namų dokumentų valdymo sistemą DBSIS. Šiame tyrime sutiko dalyvauti 92 globos namų darbuotojai iš 95. Atsakomumas – 97%.

TYRIMO REZULTATAI

1. Finansinis ir nefinansinis „atsidėkojimas“

- **1.1. Piniginės dovanos:** Darbuotojų požiūris į grynųjų pinigų priėmimą yra griežtas – net **90%** respondentų piniginę „padėką“ vienareikšmiškai laiko kyšiu ir nepriimtiniu elgesiu. Tik nedidelė dalis (5%) tai linkę toleruoti ar pateisinti.
- **1.2. Nefinansinės dovanos („saldainių dėžutės“, „kava“):** Čia išryškėja didžiausia globos namų rizika. Dalis darbuotojų (**48%**) smulkias materialines dovanas vertina tik kaip „mandagumo išraišką“, keletas darbuotojų (8%) dovaną vertina pagal finansinę vertę. (45%) darbuotojų supranta, kad tai yra korupcijos pradžia, vis tik bendras tolerancijos lygis smulkioms nevienkartinėms dovanoms išlieka aukštas.
- **1.3. Paslaugų kokybės priklausomybė nuo dovanų:** Džiugina tai, kad **86%** darbuotojų nesieja kokybiškų paslaugų suteikimo su papildomu atsidėkojimu (76% visiškai nesutinka, 10% greičiau nesutinka). Tačiau 14% darbuotojų mano, kad be dovanų ar pinigų kokybiškų paslaugų gauti neįmanoma – tai signalizuoja apie egzistuojančias tam tikras neigiamas nuostatas paslaugų suteikime.

TYRIMO REZULTATAI

2. Kolegų elgesys ir globos namų turto apsauga

- **2.1. Reakcija į kolegų daromus pažeidimus (protekcionizmas):** Jei kolegė teikia pirmenybę gyventojui dėl gaunamų lauknešėlių, **69%** darbuotojų imtųsi aktyvių veiksmų (37% kalbėtusi asmeniškai, 32% praneštų vadovui). Vis dėlto, **31%** pasirinktą poziciją „nieko nedaryčiau, tai ne mano reikalas“. Tai rodo pakankamai aukštą pasyvumo ar nesaugumo lygį kolektyve.
- **2.2. Materialinių vertybių pasisavinimas:** Globos namų priemonių (sauskelnių, valiklių) nešimasi namo net **78%** vertina kaip korupcinį nusikaltimą (turto švaistymą), tačiau 22% apklaustųjų tai vertina tolerantiškai – laiko tai smulkia, dėmesio neverta vagyste (11%) arba neutraliai teigia, kad tai ne jų reikalas (11%).

3. Nepotizmas ir vidaus darbo aplinka

- **3.1. Nepotizmas (artimųjų įdarbinimas):** Net **53%** darbuotojų mano, kad artimųjų įdarbinimas yra normalu, jei žmogus yra kompetentingas, o 14% tai laiko neišvengiamybe mažose bendruomenėse. Šiuo atveju **33%** įžvelgia lygių galimybių pažeidimą ar korupcijos formą. Tai rodo, kad nepotizmo rizika bendruomenėje yra normalizuota.
- **3.2. Darbo aplinka (spaudimas darbe):** Vidaus mikroklimatas vertinamas itin teigiamai – **97%** darbuotojų niekada nesusidūrė su spaudimu „atsidėkoti“ už darbo grafiką ar kitas paslaugas globos namų viduje.

TYRIMO REZULTATAI

4. Informuotumas ir antikorupcinis sąmoningumas

- **4.1. Pranešimų kanalai:** Informaciją, apie tai, kur bendrai pranešti apie korupciją, žino ar yra girdėję net **96%** globos namų darbuotojų. Tačiau vertinant vidinį informacijos apie pažeidimus teikimo kanalą, žinių lygis šiek tiek krenta – šiuo atveju, **83%** žino tikslią informaciją, o **17%** darbuotojų nežino kaip pranešti apie pažeidimus / vidinį kanalą arba laiko pavojingu dalyku, dėl kurio galėtų nukentėti.
- **4.2. SADM antikorupcinė veikla:** **87%** darbuotojų supranta savo asmeninių veiksmų (interesų deklaravimo, nulinės dovanų politikos) svarbą kuriant skaidrią aplinką. Likę 13% apie tai nežinojo arba jiems tai neaktualu.
- **4.3. Administracijos veiksmai korupcijos prevencijos atžvilgiu:** Daugiau nei pusė darbuotojų (**62%**) teigiamai vertina vadovybės pastangas kuriant antikorupcinę aplinką globos namuose. Visgi 11% mano, kad veiksmai yra tik formalūs (dėl įstatymo), o 26% apie tai apskritai nėra susimąstę.

IŠVADOS

- **Aukšta tolerancija nefinansinei korupcijai („smulkiosioms dovanoms“):** Nors piniginiai kyšiai griežtai atmetami, tačiau saldinių dėžutės ar kava vis dar traktuojamos kaip „mandagumo išraiška“ (48%), o tai rodo, kad globos namuose nėra pilnai prigijusi „Nulinės dovanų politikos“ praktinė samprata.
- **Pasyvumas ir „ne mano reikalas“ kultūra:** Pastebimas ryškus darbuotojų solidarumas ar nenoras veltis į konfliktus – apie 31% darbuotojų ignoruotų kolegos protekcionizmą (pirmenybės teikimą už lauknešėlius), o 22% ignoruotų arba nesureikšmintų globos namų turto (sauskelnių, valiklių) vagystės.
- **Saugumo trūkumas ir baimė pranešti:** Nors teorinis informuotumas apie korupciją yra itin aukštas 96%, o vidiniu pranešimų kanalu visiškai pasitiki 87% apklaustųjų, tačiau faktas, kad dalis darbuotojų mano, jog pranešti apie korupciją yra pavojinga, o tai rodo konfidencialumo ir apsaugos garantijų trūkumą arba netikėjimą sistemos efektyvumu.

IŠVADOS

- **Nepotizmo toleravimas:** Artimųjų įdarbinimas globos namuose vertinamas atlaidžiai (daugiau nei 67% tai laiko normaliu arba neišvengiamu reiškiniu), o tai sukuria palankią terpę interesų konfliktams kilti.
- **Antikorupcinės aplinkos veikimo sąmoningumas:** Absoliuti dauguma darbuotojų (87%) supranta antikorupcinės veiklos prasmę, nesusiduria su spaudimu globos namų viduje ir netoleruoja tiesioginių piniginių kyšių.

REKOMENDACIJOS

Siekiant sumažinti nustatytas rizikas bei padidinti skaidrumą, globos namų administracijai siūloma imtis šių veiksmų:

- Organizuoti diskusijas tarp darbuotojų, aiškiai nubrėžiant ribą, kad „saldainių dėžutė“ ar „kava“ socialinių paslaugų sektoriuje taip pat yra nepageidaujama dovana;
- Per susirinkimus darbuotojams akcentuoti, kad globos namų turto pasisavinimas prilyginamas teisės pažeidimui;
- Kontroliuoti, kad įdarbinti asmenys nebūtų tiesiogiai pavaldūs savo šeimos nariams ar giminaičiams ir reikalauti laiku bei tiksliai deklaruoti privačius interesus;
- Diegti nuostatą darbuotojams, kad pranešimas apie kolegos pažeidimus yra ne „skundimas“, o globos namų gyventojų teisių ir lygių galimybių užtikrinimas;
- Globos namų administracijai kasmet supažindinti darbuotojus su nuveiktais darbais korupcijos prevencijos srityje.

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Pavadootojas Aušra Goštautienė, Stoties g. 2, Šlapaberžės k., Dotnuvos sen., LT-59319 Kėdainių r. sav.
Dokumento pavadinimas (antraštė)	KĖDAINIŲ SOCIALINĖS GLOBOS NAMŲ DARBUOTOJŲ TOLERANCIJOS KORUPCIJAI LYGIO 2026 METAIS NUSTATYMO REZULTATŲ ATASKAITA
Dokumento registracijos data ir numeris	2026-07-22 Nr. VD-778
Adresatas	–
Dokumentą pasirašė	Pavadootojas Aušra Goštautienė
Veiksmo atlikimo data ir laikas	2026-07-22 15:35:51
Dokumentą tvirtino	Direktoriaus pavadootoja vaduojanti direktorių Aušra Goštautienė
Veiksmo atlikimo data ir laikas	2026-07-22 15:36:12
Registratorius	Referentas Vida Koženiauskienė
Veiksmo atlikimo data ir laikas	2026-07-22 15:39:37
Dokumento nuorašo atspausdinimo data ir jį atspausdinęs darbuotojas	2026-07-22 atspausdino Direktoriaus pavadootoja vaduojanti direktorių Aušra Goštautienė (nuo 2026-07-08 iki 2026-07-29, Kasmetinės atostogos, pavaduojamas Direktorius Žaneta Blandienė)

Nuorašas tikras
Kėdainių socialinės globos namai
2026-07-22